

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 4 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 16 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 20 lo. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A bünvádi eljárás.

Arad, november 21.

Magyarország modern állammá alakulása közepette a szép számmal megalkotott alapvető törvények egyik legfontosabbikát: a bünvádi perrendtartásról szólót tárgyalja most a képviselőház igazságügyi bizottsága és maholnap munkálataival elkészülvén, az mihamarabb rendeltetési helyére, a képviselőház elé fog kerülni, hogy rövid idő alatt törvénytényé váljék.

Hogy milyen nagy, mélyre ható munkát ez, mutatja azon körülmény, hogy ide s tova két évtizede lesz, mióta azon a különböző kormányok munkálnak és máig sem, a legkittünőbb és a legmodernebb büntető törvény fönnállása mellett nem jutottunk oda, hogy bünvádi eljárásunk kodifikáltatott vagy megalkotottat volna.

Sajátságos alakulása a magyar jog sorsának, hogy még a polgári ügyekben a perrend, az alaki törvény, az anyagi törvény, a magánjog kodifikálása nélkül évtizedeken fönn tud és tudott állani, viszont a büntető jognak lett az a sorsánálunk, hogy az anyagi törvény kodexbe szedve, a büntető perrend nélkül immár majdnem két évtized óta létezik s így, hogy képletesen fejezzük ki magunkat, járszalag nélkül tette meg a hosszú időn keresztül azt az utat, melyen más országokban, szerencsésebb viszonyok között, karöltve haladt és halad már rég óta az

anyagi törvénykönyv az alaki törvényekkel.

Az új évezredbe úgy látszik, nem fogunk ezen fontos törvény nélkül bemenni. Epen tegnap olvastuk az örvendetes hirt, hogy az igazságügyi kormány a magánjog kodifikációs munkálatait megkezdte, a bünvádi eljárásról szóló nagyszabású javaslat pedig immáron képviselőházi bizottsági tárgyalás alatt van.

Mélyreható nagy reform ez. Határkö a magyar büntetőjog fejlődésében és messze kiható, a polgárok leglényegesebb jogait szabályozó törvény ez.

A büntető törvény fönnállása óta kérdehetnék a laikusok, mi alapon jártak hát el a bíróságok eddig, hol voltak megírva azok a biztosítékok, melyeknek a polgárok jogai, a jogrendszer és igazság érdekében fönnálló szabályokként kellett szerepelniök?

Igazán erre a kérdésre nem lehet más-sal felelni, mint azzal a büszke kijelentéssel, hogy e biztosítékok a magyar jogászvilág, de különösen a bíróságok becsületes jogérzékében volt meg.

Tudjuk, hogy mennyi idő folyt el az alatt, míg az ideiglenes bünvádi eljárási szabályok, — nem lévén sem törvény, sem rendelet, — úgy ahogy átmentek a jogélet gyakorlatába. Magának a Kuriának tekintélye kellett ahhoz, hogy e javaslatot a tekintély és használat erejével lássa el. E mellett fönnállott itt-ott holmi partikuláris jogszokás, egy kis tapogatózás a sötétben, egészben véve azonban pompásan kiállotta a jogászvilág a tűzpróbát a perrend nélkül is, vezetettve helyes ér-

zéke által, ami azonban nem zárta ki azt a körülményt, hogy most három éve möhön ne kapjon a Szilágyi Dezső által megalkotott büntető ügyviteli szabályokon melyek megengedhetőleg némely az eljárásra vonatkozó szabályokat is már anticipáltak, különösen a vizsgálóbírói intézmény keretében.

Erdély Sándor volt a szerencsés kezű miniszter, kinek a szerencse jutott, hogy a hatalmas alkotást, melyen annyi miniszter, fáradozott már sikertelenül, a magyar jogéletbe bevezesse.

Nagyon természetes, hogy ez új javaslat erősen különbözik úgy az ideiglenes eljárási szabályoktól, mint mindazon javaslatoktól, melyek eddig e téren kontempláltak de nem érvényesültek.

Hiszen eltekintve magától az eljárástól, elég annyit felhoznunk, hogy e javaslatban oldatik meg a sokat vitatott eszme, az esküdszéki eljárás a közönséges deliktumok némelyikére, oly formán, hogy az esküdszéki eljárást tényleg behozza a közönséges büntettek egynemely eseteire.

Maga az eljárás lényegesen megváltoztatja az eddigi eljárást. Az angol vegyes rendszert fogadja el alapul, mely közép helyet foglal el a vád és nyomozó rendszer között, de amint kivehattuk igen helyesen, nagyobb teret enged amannak, mint ennek.

Hiszen a vádelv a gyakorlatban eddig is érvényesült. A kir. kuria erre a praxisra helyezkedett és a vádhatóság képviselői éltek is a jogukkal és ragaszkodtak hozzá minden alkalommal. Hanem

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

„Villany.”

Irta: Vázensyl Mihály.

Ugy szerettük egymást akár egy gerlepár. Sohase mondtuk még egymásnak, de tudtad, hogy lényed egész valómat betölti, tudtad, hogy szeretlek végtelenül, kimondhatatlanul, hévvel, tisztán, gazdagon, s én is tudtam, hogy fiatal szíved dobbanása az enyém, enyém a szerelmed, enyém a felked mindened!

Boldogok valánk. A jó Zseni kisasszony csak szerzett alkalmat, hogy beszélgethesünk, s hány-szor tanított reá, hogy valljam be előtted szerelmemet, boruljak le előtted s osókodért esengem! Nem volt bátorságom hozzá. A jó Zseni megeokalta — mint ő neveste — ügyetlenségemet. Még egy terminust adott. — Mindszentek napján — úgy ígérte — kijöttök a temetőbe lesz alkalmam veled perozekig egyedül maradni, ha akkor meg nem vallom neked, hogy szeretlek, többé nem is hisz nekem.

Ködös őszi délután volt. Ünnepi ruhában sürgött forgott a nép az utcákon. Én ott álltam a fehérkép-utca sarkán — közel a házatokhoz. Vékony kis felöltőmön át befurakodott a szél, — a hidegség, — de szívem dobbanása szerelmem melegsége legyőzte a szél erejét. Téged vártalak, elkészültem, hogyan fogom előtted kitárni szívemet, — s mély

gondolatba merülve — nem vettem észre mikor előttem elhaladtatok. A jó Zseni pirongatása ébresztett fel merengésemből:

— Nem is köszön? — Dadogva kértem bocsánatot. Te haragos voltál, pedig Zseni igazolt, hogy csak veled foglalkozhattam.

— Velem foglalkozott? Igazán mondja?

— Oly igazán mint amily igazán anyámat szerettem. Most már elhitted, most már tudtad, hogy igazat mondtok, mert tudtad nem egyszer hallottad tőlem, hogy édes anyámat bálvanyozom. Ebben nem változtam meg maig sem!

A beszéd fonala, a nap jelentősége volt. Szép is, hogy az élők megemlékeznek halottjaikról — kezdém — szép hogy koszorút helyeznek porladező sírhalmukra. Ha én meghalok — lesz a ki az én síromra koszorút tesz?

Intéztél, hogy nem szabad erről beszélnem, mondtad, hogy még fiatalok vagyunk, mienk a jövő!

Rád néztem.

Kezdeből kiesett az ernyő — s egyszerre hajoltunk le érte — szép selyemfűrtöd érinté homlokomat, kezéd — kezemhez ért — s elpirultál én meg reszketék. Mit éreztem akkor — le nem írhatom, de arra emlékezem, hogy ezt a hatást villamos áramnak neveztük el akkor, s — e Villany lettél azóta — így hivatalak téged engedelmiddel, így íráim később nevedet Zsenihez intézett leveleimben.

Kiértünk a városból. Előttünk milliárd apró fénycsillagával a temető. Nem léptünk abba szomorun. Zseni olvagatta a síratokat

— én a te szemedből nemes szereimet olvastam csupán. Egy sírkövön „halálfejet” pillantottál meg, megijedtél — megtogád kezem s én átkarolva vezettetek el onnan, asztán nem hallottam nem láttam semmit — nyelvem megerezt s most megmondtam neked, hogy nem élhetnék nélküled s hogy örvendek e kedvező alkalomnak melyben savartalan beszélhetek veled, a napot — az órát. — Künn a majoroséknál.

Repültek a napok s megjött a válas órája is, megírtam bucsuzásomat s átnyújtám, hogy olvasd odahaza.

Válas szomorú órája ütött
Gyászolt az idő meg nap se süttött
Egről sütt köny hullt földre alá
Szép róza-romény keblem se csalt.
Örökre tiéd
Jó ég kegye véd — — —
Egy fűtt — s a vonat már messze robog,
Most szívem utánad sírva dobog.

Te meg selyempapírba burkolva átnyújtád hajfűrtödet — két selyemszálat volt összekötve. Még megvan e fűrt. Itt hordod szívem mellett... most és azóta — 12 év után.

Mikor Mindszentek napja közeleg, elől veszem a fűrtöt s osókolgatom. Oly jól esik nekem e osók — mintha csak neked adnám, mintha csak te adnál osókot nekem.

Pedig csak egyszer érintette ajkám ajkaidat; bucsuzásunkkor ott a majorosnéknél. Azután kocsi-ra ültem, közelgett a vonat indulási ideje. Lebogtatád szebekendődet utánam...

biz ez a vádelv szűk körökben mozgott. Az új eljárás szerint, az előző és főeljárás keretében a vádelv minden attribútumával egyetemben érvényesül. A vádemelés joga még nem menti ki teljesen a vádelv lényegét. A vádló és terhelt egyenlő joga, úgy az előző, mint a főeljárásban kapcsolatban a nyilvánosság és teljes szóbeliséggel oly lényeges újítás, mely leginkább a védők és terhelték előnye. A terhelt, ki megidézttetésig mit sem tudott, ki megidézttetése után csak a váddal magával ismerttetett meg s ki éppen ezért bizonyítékait helyesen fel sem használhatta a vizsgálat folyamán, a szabadság egy nemével ruháztatik fel és megszabadul azoktól a bilincsektől, melyet a titokzatosság vont köréje. Eddig is számtalan eset igazolta, hogy a vádló és vádlott jogegyenlőtlensége sok végtárgyalás elhalasztásának volt szülő anyja.

Természetes, hogy a nyilvánosság, szóbeliség a közvetlenség mértéke nagyon tág körre ki nem terjeszthető. Ez könnyen megnehezíthetné ez eljárást és hosszadalmassá tehetné. A vádlottnak szabadlábban hagyása pedig a végleges ítélet hozataláig a legliberálisabb alapelve a vádrendszernek.

Mindenesetre karöltve halad a nyomozó rendszerrel a vádelv rendszere, mert hisz az új eljárás, mint mondók mind a kettőből a javát fogadta el és középutat tart a kettő közt.

De hogy a vádrendszer uralkodik a nyomozó felett, annak előnyét azt hisszük felesleges bővebben indokolnunk. A polizei — justiz a büntető bíró kezében nem tud megszabadulni ama abszolutizmustól, önkénységtől, mely a nyomozást általában jellemezte.

IRÁNYI DEZSŐ.

BELFÖLD.

Kérvények a védtörvény 25. §-a ellen. A képviselőház szombati ülésének során tárgyalás alá kerülő kérvények közt van negyvenhat törvényhatóságnak — ezek közt Aradváros és Aradmegyeföldterjesztése is, melyekben a védtörvény 25-ik §-ának, a második évi önkénytesi szolgálatra vonatkozó rendelkezéseknek módosítását kérik. Ellenzéki oldalról

leugrottam a kocsirol, könnyeimet törölöm a zsebkendőbe s kértem, hogy lobogtasd most így... tán megengyhül a szívem keserve...! Eltűnt a kocsi, elrobogott a vonat és zakatolt — és zakatolt a szívem is! — Elvitt a vonat s elveszítettelek téged örökre.

Tizenkét év múlt el azóta. Selyemfürtöd még őrisem, gyönyörködhetem ajkad mosolyában szép szemed fényében s olyan boldog vagyok, hogy a szívem sir örömeiben. Majd meg felsőhajtottam, s rátértem arra, hogy boldogságunk most egy időre meg lesz szakítva, nekem távoznom kell, hivatásom parancsolja, s kértelek, hogy ne feledj el, ha távoynom kell körödből, s engedj ama biztos tudatban távoznom, hogy visszajöve érte az enyém leszel, örökkön-örökké. Lesújtottak szavam. Bántad, hogy nem szóltam előbb szerelmemről! De hiszen tudtad mindig, hogy szeretlek, hogy három év óta téged minden mozdulatom. Tied volt szívem lelkem. Ha baj — ha öröm ért rád gondoltam. Zajos mulatságban a magány háborítlan csendjében a te alakod lebegett előttem. De te hallani akartad ajkamról — most hallhatod, hogy nélküled nem élhetek, hogy visszajöve érte ha vársz. Reám borultál és zokogtál. Szemedtől a fájdalom sajtolta drága könnyek arcomra hullottak, éreztem, hogy kezed reszket, éreztem, hogy szived azt dobogja, hogy értem élsz és szeretsz, éreztem, hogy enyém vagy, enyém a föld legnagyobb kincse, s mérhetetlen boldogságomban nem tudtam kibontakozni öleléseidből.

több fölszólalás fog történni ezeknél a fölszólalásnál, melyekre nézve a ház kérvényi bizottsága azt hozza javaslatba, hogy a ház irattárába helyeztessenek.

A függetlenségi és 48-as párt egyesülése. A függetlenségi és 48-as párt mindkét árnyalatához tartozó képviselők — mint egy könyomatos írja — rendkívüli nagy számban érkeztek a fővárosba, hogy jelen legyenek azokon az értekezleteken, melyeket a két pártkor ma este hat órakor fog tartani, oly célból, hogy az egyesítés módjait megállapítsák. Körülbelül 85—90 re tehető azoknak a képviselőknek száma, a kik a két értekezleten jelen lesznek.

A vezető férfiak, Ugron Gábor, Kossuth Ferenc, Thaly Kálmán, Kiss Albert és mások már a képviselőház tegnapi ülésén bizalmasan megállapították az értekezletek elé terjesztendő határozatokat, úgy, hogy ezeket ma szinte vita nélkül fogják elfogadni és kicserélni úgy, hogy az egyesülés már e hó 22-én, formaliter is meg fog történni és a Justh-párt bevonul az állami-klubhelyiségbe.

A pártba nem fognak belépni: Eötvös Károly, Madarász József, Hermann Ottó, Horváth Adám és Onódy Géza, míg Fornaszek Sándor és Vályi Árpád véleménye az idő szerint még nem tudható. A két pártot kívül levő képviselők: Lukács Gyula, Lits Gyula, Hegedűs Károly, Komjáthy Béla és Szinay Gyula csatlakozni fognak egyesült elvtársaikhoz.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, november 21.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Perczel Beni, Molnár Antal és Hévízy János.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső b. miniszterelnök, Lukács László, Perczel Dezső, Erdély Zoltán, Wlassics Gyula, Dániel Ernő, Fejérváry Géza és Josipovich Imre miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Darányi Ignác képviselővé történt megválasztásáról a megbízó levelet. (Eljenzés jobbfelől.)

Kiadták az állandó igazoló bizottságnak.

A költségvetés.

Kemény Pál nem tartja elégségesnek a kormány és a szabadelvűpárt nyilatkozatait a küszöbön álló kérdések és az ország jövőjére vonatkozólag. (Ugy van! a szélsőbalon.) A pacifikálás munkája sem úgy halad, amint

— Az Istenért — mit szólnak az emberek, ne tegyék magukat feltűnővé — figyelmeztetett a nevelőné.

Magához tértél, elbocsájtottad kezemet s szóltál:

— Várok, mert szeretem, mert az öné akarok lenni. Azután megbeszéltük a jövőt, még egyetlen egyszer találkozunk. Zseni kisasszony megmondja, de te már elfeledtél! Nem tudod, ki vagyok.

Rég nem láttalak — nem tudtam merre vagy — most is véletlenül tudom. Egy barátom sirjára koszorút viszek mindenszentek napján — vettem egy díszes sirlámpát — fizetni akarok, a kasszához küldenek.

Láttad rajtam a változást? Sajnálattal mikor az üzleti személyzet azt suttogta de úgy hogy én is meghallottam... hogy örült vagyok? Tudtad miért kapok a szívemhez? Tudtad miért kiáltottam: „Villany”?...

Mikor 12 évvel ezelőtt azt az elnevezést adtam neked — akkor szerettél te is! — Jártam házatok táján, hogy láthassalak... néztem be ablakodon te meg kitekintettél reám.

Most nem szabad utánad járnom! Nem szabad szeretnem... nem szabad téged látnom többé soha — mert ha látnálak érezném azt az áramot... s kiáltanám a nevedet... kiáltanám hogy szeretlek, hogy légy az enyém, hogy csald meg a férjedet ki csak pénzért szeret, ki csak érdekből vett el — kiáltanám hogy nincs igazság a földön... s kiáltanám az életemet is e — szóval „Villany”.

kellene. Ott van a néppárt megalakulása, amely oly veszedelmes tüneteket hoz felszínre, amelyeket szó nélkül nem hagyhat. Nem tartott e tendenciák érvényesülésétől, mert bizott a magyarság józanságában és a hercegprímás jótékony befolyásában. Sajnálja, hogy csalódott. Az alsó papságnak egy része teljesen megfélekezett: papi hivatásáról s az egyház szentelményeit az utoza sarába rántja, mert korteseszközül aljasítja le. (Zajos helyeslés.) És ez a része az alsó papságnak nem csak az idegen felekezetek, hanem még a katolikusoknak azon része ellen izgatnak, amely nem a néppárt jármát vette a nyakába. (Helyeslés.) Ilyen helyzetben nem elég a béke olaját lengetni, itt tenni kell, intézményeket kell létesíteni, amely a hasonló állapotokat lehetetlenné teszi. Tessék gondoskodni a papság helyzetének javításáról a kongrua rendezésével. (Helyeslés balfelől.) Szervezze a kormány a katolikus autonómiát, mely a béke helyreállítására szintén nagyon üdvös hatással lesz. Szólama közegek fontos kötelességeiről kik az egyházpolitikai reformok végrehajtására hivatva vannak. A kormány helyesen tette a mikor e kötelességeket a jegyzőkre bízta, a baj csak az, hogy a jegyzőknek erre idejük nincs. (Helyeslés balfelől.) Kevesli azon tiszteletdíjat, melyet a kormány a jegyzőknek nyújt. A pacifikációra legfontosabb hogy olyan kormány tartása a kezében, mely a fellépő néppárttal szemben kellő erélyt tudjon kifejteni, erre a kormányt képesnek nem tartja s a költségvetést ép ezért el nem fogadja. (Helyeslés balról.)

Mérey Lajos reflektál Pap Géza beszédére s kifogásolja azon óhaját, hogy az ügyvédi hivatást inkompatibilisnek jelentsék a képviselőséggel. A közélet legkiválóbb alakjai, a parlament legragyogóbb ékesszólású szónokai az ügyvédi karból kerültek ki. (Helyeslés balról.) Chorin, Münnich, Matuska, Neumann Armin kik gyakorló ügyvédek a ház tagjai közt kitűnő helyet foglalnak el. Az Egyesült Államokban, Franciaországban az államfők az ügyvédség köréből kerültek ki. Majd áttér Pap Géza beszédének ama részére, melyben a mezőgazdaság helyzetével foglalkozik s kifogásolja, hogy a kormány nem gondoskodik eléggé a mezőgazdaság érdekeiről. Az országban a politikai akarnokok nyomulnak előtérbe, szomorú állapotok uralkodnak az országban s így nincs igaza Berzeviczynek, a mikor az ország állapotát oly rózsás fényben látja. Majd Pulszkyval polemizál, ki a 48-as párt programjában mélyebb politikai gondolatot nem lát; hát nem „legmagasabb eszmény-e,” miért e párt küzd: az ország függetlensége s ez uton jólétének, hatalmának emelése? Majd a kormány pénzügyi politikájára tér a szónok s az egyensúlyt szerinte csak a legóriásabb adók által tudja a kormány fenntartani. Az 1867-iki alapon álló pártok egyesülését az ország érdekében őszintén kívánja, hogy szellemi tökélyének megnagyobboldásával kivívja mindazt, a mit ez alap keretén belül kivívhat. (Helyeslés balfelől.) Szükségesnek tartja mivel ez felszínre hozná Apponyi államférfiui tehetségét s a nemzeti párt akció részvételét a kormányzásban s ok bizonyára jobb erkölcsöket honosítának meg a közéletben. S kívánja saját pártja érdekében, mert ezáltal a nép belátná, hogy ez alapon belül a hazafias törekvések nem érvényesülhetnek. (Helyeslés balról.) A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Pongrácz Károly gr. a választási lajstromokról szóló statisztikai adatokkal fogja bizonyítani, hogy például Nyitra megyében milyen visszaéléseket üznek a listák összeállításánál. (Helyeslés balról.) E sérelmek orvoslására határozati javaslatot nyújt be, hogy parlamenti bizottság vizsgálja felül a listákat. (Helyeslés balfelől.) Ez odiosus térről más tere tér át. Ohajtandó, hogy bankigazgatók, vagy igazgatósági tagok a pénzügyi bizottságban helyet ne foglalhassanak. Szapáry a béke olajágával közeledett a szabadelvűpárthoz, a kormánypárt őt elutasította. A szabadelvűpárt többsége vele tartana, de e többség egy kisebbség terrorizálása alatt áll. (Helyeslés a baloldalon.) — A nemzeti párttal az egyesülés ugyancsak egy kisebbség miatt nem történhet meg. A nemzeti aspirációk több uton érhetők el, de a legmegfelelőbb utra azért nem térhetett, mert a többség e kisebbsége mindig utját állja. (Helyeslés balfelől.) Sőt a belügy-miniszter is koncedálja Szapáry feltételeit, de ugyane beszéd végén kijelentette, hogy a

kormány többsége elég nagy, az egyesülésre tehát nem reflektál. Idézi a Pesti Naplót, hogy milyen hangon tárgyalta Szapáry beszédét, végül pedig dühösen földhöz csapja. Ok sohasse fognak vezekelni a szabadelvű párt előtt s a ki mégis teszi, arról megvetéssel nyilatkozik előre is. — Végül felolvassa határozati javaslatát, melynek elfogadását kéri. (Helyeslés balfelől.)

Ezután 5 percz szünet következett.

Következtek az interpellációra adandó válaszok.

A keleti bonyodalmak.

Bánffy Dezső b. miniszterelnök: Helyfnek a keleti bonyodalmakra vonatkozó interpellációjára felelve konstatálja, hogy tényleg fölmerültek sajnos jelenségek, amelyekkel szemben a köteles érdeklődést a kormány és a monarchia külügyi vezetése nem tévesztették szem elől és a hatalmak teljes egyetértésben vannak a teendő lépésekre, a keresztények védelmére nézve. (Helyeslés jobbfelől.) Bővebb részletezését a kérdésnek nem tartja észszerűnek s a mondottakat kéri tudomásul venni. (Helyeslés jobbfelől.)

Helfy Ignác a további faggatásoktól tartózkodik és a felelősséget ráhárítja a kormányra. Mindamellett a feleletet nem veheti tudomásul, mert feleletet egyáltalán nem kapott még csak azokra a fontos kérdésekre sem, amelyekre különös súlyt fektetett. Reméli, hogy a ház nem fogja beérni ezzel a felelettel s addig fogja zaklatni a kormányt, amíg részletes felvilágosítást a kormány nem ad. (Helyeslés balfelől.) Neki egyébként az a benyomása, hogy itt egyes hatalmak kieroszakolták a beavatkozás szükségét és osodálja, hogy ezt a diplomáciánk nem látja, holott olyan nyilvánvaló. (Helyeslés balfelől.) A választ nem veszi tudomásul.

A ház a választ nagy többséggel tudomásul vette.

A katonatisztek házassága.

Erdélyi Sándor igazságügyminiszter felel Polonyi interpellációjára a katonatisztek házasságának ügyében. Kijelenti, hogy a közös hadügyminiszter rendeletében nincs olyan passzus, mely a kultus disparitás eseteiben is az egyházi áldást kiköti. Az előre nem látott eseteket eleve nem bírálhatja. De azt a suppozíciót, amit Polonyi a rendeletből következtetett, hogy lehetnek lehetőségek, amelyekben ez a rendelet ellentétbe kerülhet a magyar házassági joggal, nem ismerheti el, mert erre semmi támpont nincs. (Helyeslés jobbfelől.) Kéri a válasz tudomásul vételét. (Helyeslés jobbfelől.) Zaj balfelől.)

Polonyi Géza tisztán jogszempontból óhajtja a feleletet vitatni, [de ebből a szempontból sem veheti a választ tudomásul.

A választ tudomásul vették.

Budapest, november 21. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Perczel felelt a csongrádi ügyekre vonatkozó kérdésekre. Kijelentette, hogy az albizottsági tagok választása nem kifogásolható, valamint Mátéffy kinevezése sem tiszteletbeli állásra, mert Mátéffy ügye teljesen elintéztetett.

A ház többsége a választ tudomásul vette, mi Ugront annyira dühbe hozta, hogy az ellenzéket a tereméből kivonulásra biztatta. De az ellenzékéből csak egy rész hajtott a szavára mely a többség kacagása között kivonult, delassanként visszaszívargott ismét.

Perczel választát a szilágymegyei alispán jelölésről szintén tudomásul vették.

A keleti bonyodalom.

— A szultán becsületszava. —

A keleti kérdés jelen procezsusában a legkimagaslóbb mozzanat az az izenet, melyet Salisbury lord Abdul Hamid szultántól kapott s melyről tegnapi számunkban egész részletesen megemlékeztünk.

Ha még akadt valaki, aki abban kételkedett, hogy a szultán őszintén hajlandó-e a re-

formok életbeléptetésére, a szultán ünnepélyes nyilatkozata, adott becsületszava után bizonyára kigyógyult kételkedéséből.

E nyilatkozat megvilágítja a rágyakorlott előzetes preszsiót is, melylyel Anglia ennyire elmérgesítette az ügyet; mert arról világosítja fel a közvéleményt, hogy a szultán már kezdettől fogva azon igyekezett, hogy az intervenáló hatalmak óhajtása szerint járjon el, a mi okvetlenül gyorsabban és célhoz vezetőbb módon megtörténik, ha a diplomáciai előterjesztés után időt engedtek volna a reformok békés keresztültvitelére s Anglia nem sopánkodott volna annyit az örmények helyett s ezzel nem bátorította volna a titkos örmény bizottságokat, hogy tovább bujtogassanak s a zavargásokat lecsöndesülni ne engedjék.

Van okunk hinni, hogy Calice bárónak, konstantinápolyi nagykövetségnek van némi része a szultán e határozott s némileg szokatlan megnyilatkozásában, melylyel véget szakított az intencziói ellen táplált, és pedig mesterségesen táplált gyanakodásnak s a sokféle intrikának, melynek az volt a célja, hogy az ozmán birodalom mohamedán alattvalóit annyira fölizgassák, hogy fanatikus rombolásainak útját vágni ne álljon többé a török kormány hatalmában.

Aki, vagy akik a külföldön ilyesemben mesterkedtek, valószínűleg arra az eshetőségre számítottak, hogy Konstantinápolyban általános forradalom tör ki s az majd ürügyet szolgáltat valami külső hatalmi coup megköszönésére.

Ez a számítás nem vágott be.

Igy azután a törököt „gyógyító” szövetséget oly zsákutczába került, melyből csak Goluchovszky gróf ismert propezióziója által juthat ki, amennyiben az igen messzire előre nyomult Angliának meg van adva a lehetőség, hogy presztízse veszélyeztetése nélkül, az akcióba lépett összes nagyhatalmak sorába visszavonulhasson.

Goluchovszky gróf pedig, békés szállal, csak akkor léphetett sorompóba kezdeményezésével, mikor már tudomása volt arról, hogy a szultán ünnepélyes nyilatkozatban fogja az intencziói ellen szórt gyanúsításokat meghazudtolni.

A szultán becsületszava új vágányba terelte az egész örmény kérdést s e férfias föllépésének természetes következménye, hogy a nagyhatalmak közös föllépésének nem lehet ellenséges célja, sőt ellenkezőleg a jóakaró támogatás jellegével bír.

A zágrábi botrány kritikája.

— A tartománygyűlés ülése. —

Elnök jelenti, hogy az ág. hitv. község kérvényt adott be elismertetése tárgyában. Ezután folytatták a költségvetés tárgyalását.

Kumicsios a költségvetés ellen szól. Utal a tüntetésekre és a diákokat hősöknek mondja. A szerbeket antioyalis és államellenes irányzattal vádolja és ezt a királynak eseményeivel akarja bizonyítani.

A bán mindezeket megcáfolja, kimutatja, hogy a diákok a jogpárt terrorizmusának befolyása alatt oselekedtek. A jogpárt Frank dr. fivére után a „Pester Lloyd”-ot is felhasználja tendencziái részére, a mennyiben ennek a lapnak alaptalan és irányzatlos tudósításokat küldenek. A diákok nem voltak hősök, hanem sajnálatraméltó áldozatok. A dolognak jó következménye lesz, a mennyiben az ifjúság ki fogja magát vonni a balpárt terrorizmusa alól. Ő a tüntetéssel meg van elégedve, a mennyiben bebizonyult, hogy — mint szóló mondotta — a polgárság elítéli a tüntetést. Szólo védelmébe veszi a szerbeket és a törvényekkel bizonyítja be, hogy a magyar zászló Horvátországban jogosult. (Elnök, hozsantartó helyeslés. Zeivió bán! kiáltások.)

Milekios a költségvetés mellett szól és óhajtja, hogy a kormány a kisipar és szerbereskedés emelésére akciózt indítson. A szerbek nevében tiltakozik Kumicsios insinuációi ellen.

Ezután az ülést délután 5 órakor folytatták.

Starosevics Mile (kontra) a közgazgatási tulkapások ellen szól, erre nézve példákat hoz föl és érinti a szerb zászlókerdest, melyről azt mondja, hogy az nem egyházi, hanem nemzeti zászló.

Spevec dr. kifejti az okokat, melyek a tüntetésekre vezettek. Ő az ellenzéki sajtót teszi felelőssé a történetekért, mely folyton bujtogat. A provokátorok azonban nem érték el céljukat és a szerbek és horvátok még szorosabban csatlakoznak Magyarországhoz és törekedni fognak, hogy a nép között az államjogi kiegyezés iránti szeretetet és tiszteletet terjeszték. Ovjá a magyarokat, hogy Horvátországról ne terjesszenek hamis nézeteket, mert ezzel csak az ellenzéknek használnak. Szólo konstatálja, hogy a tüntetések a bán állására ninosenek befolyással. A legközelebbi ülés ma lesz.

IDŐJÁRAS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 770.1 milliméter, délután 2 órakor 789.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 1.9, délután 2 órakor C° + 3.1. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor EN. 5, délután 2 órakor EN. 5. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 2 milliméter.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 22. —

Fagyponat körüli hőmérséklet. — Jelentékeny csapadék nélkül.

Uti kaland.

Hárman ültek a gyorsvonat első osztályú kocsiában, két ember és egy angyal.

Az emberek férfiak voltak, az angyal ellenben nő volt. A legszebb asszony a ki valaha Aradról Budapestre utazott gyorsvonaton.

A férfiak dühösek voltak, a nő pedig unatkozott.

A férfiak egymásra voltak dühösek, a nő ellenben magától unatkozott.

A férfiak azért dühöngtek, mert ketten voltak, a nő azért unatkozott, mert egyedül volt.

A férfiak a nőt nézték, a nő az ablakot nézte, az ablak az égre nézett.

Végül az egyik ur, a ki kopasz, kövér és kicsiny volt, kiszállott; a másik ur, a ki magas, mosolygós és mustárkereskedő volt, magára maradt avval a szép széke angyallal.

A magas, mosolygó mustárkereskedő összedörzsölte a kezét és aztán így sóhajtott föl:

— Ahá!

Azután megint összedörzsölte a kezét, megint mosolygott és újból így sóhajtott fel:

— Ahá!

A gyorsvonati angyal szintén összedörzsölte a kacsóit és ásitott.

— Ez biztatás, — konstatálta magában a magas és mosolygó férfi. Újból összedörzsölte a kezét és így sóhajtott fel:

— Hajhaj.

A szép széke asszony lehuntya a szeméit.

— Ez biztatás, — gondolta magában a magas és mosolygó ur. — Szellemes leszek!

A szép asszony megint felnyitotta a szeméit.

— Ez biztatás, — bátorítá önmagát a magas és mosolygó ur, — nagyon szellemes leszek.

Megint összedörzsölte a kezét és így szólt:

— Nagysád, nem spanyol, ugy-e?

A széke angyal kissé elbámult, azután azonban a világ legédesebb csengésű hangján felelte:

— Valóban uram eltalálta, én nem vagyok spanyol.

A magas mosolygós ur megint összedörzsölte a kezét.

— Nagyon örvendek. Én sem vagyok spanyol. Én Teherán Filemon mustárkereskedő vagyok nagyban.

— Nagyon szép.

— Alapítva 1823-ban. Kivitel Európa minden államába.

— Igazán nagyon szép. — És az angyal újból ásitott.

— Pompásan megy, — konstata a csöndesen Teherán. — Csak előre.
 — Hanem szép időnk van, nemde nagysád?
 — Oh igen szép időnk van, uram.
 — Tegnap azonban rossz idő volt, nemde nagysád?
 — Tegnap valóban rossz idő volt, uram.
 — Ki tudná, vajon holnap milyen idő lesz, nemde nagysád?
 — Isten tudja, milyen idő lesz holnap, uram.
 — Ő szeret, suttogta önmagában Teherán és összedörzsölte a kezét.
 Lágyan, érzelmesen, szinte melankólikusan folytatta tovább:
 — Az időjárás olyan változékony, nemde nagysád?
 — Valóban az időjárás nagyon változékony, uram.
 — Akárcsak — a női szív oh nagysád!
 — Ne mondja uram!
 — De mondom, nagysád. Akárcsak a női szív. A férfi — az szeret és meg...
 Az angyal kissé hátrább, Teherán kissé előbb húzódott. Az angyal hirtelen kőbevégt.
 — Mondja csak uram, egészséges tüdeje van önnek?
 Teherán Filemon felhuzta a homlokát.
 — Hogy egészséges tudom van-e? Bámulato tudom van. Tagja vagyok a szabaduszók együletnek és az Aluminiom-hang dalegyletnek. Ha tudnám, melyik a nagysád dala?
 A szöke angyal mosolygott.
 — Sohasem volt önnek asthmája, kedves uram, — sohasem?
 — Asthmám? Soha, nagysád! Tagja vagyok a távgyaloglók szövetségének, Oh ha Nagysádot Kelet-Indiáig kellene is gyalogolni...
 — Köszönöm édes barátom, — de mondja, mellbeteg sem volt soha?
 — Az egész családomban nem volt egy mellbeteg. Tagja voltam egy északarkai expedíciónak. Csodálatos dolgokat hoztam onnan magammal. Oh Nagysád, de megegyedné...
 — Ön nagyon kedves, uram! Tehát egészséges jó tüdeje van ugy-e?
 — Remek tudom van, Nagysád.
 — Ugy hát nem tagad meg tőlem egy szívességet?
 Teherán úgy ugrott fel, mint egy gummlabda.
 — Parancsoljon, rendelkezék az életemmel Nagysád.
 — No annyit nem kívánok. Fújja fel kérem a szőlpárnámat. Aludni szeretnék...

HIREK.

November 22. Péntek. Róm. kath. naptár: Ciszella. Protestáns naptár: Ciszella. — Görög-keleti naptár: (november 10.): Eraszt vértanu. — A nap két 7 óra 17 perczkor, nyugszik 4 óra 16 perczkor.
 Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (estiházipület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.
 Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— A vármegyei tisztviselők fizetésének kérdése az országgyűlésnek egyik legközelebbi ülésén fog szóba hozatni, a mennyiben az erre irányuló kérvények is fel vannak véve a kérvények legújabb sorjegyzékében. A pártok részéről e tárgyban, úgy értesültünk, több feladvány lesz, a mely a vármegyei tisztviselők fizetésének rendezését erőlyesen fogja követelni.

— A jegyzővizsga eredménye. Mint már tegnapi lapunkban közöltük a jegyzői vizsga letételére hárman jelentkeztek, kik az írásbelit sikerrel le is tették. A szóbeli vizsgára azonban csupán kettő ment, mivel Rónay Tivadar időközben visszalépett. A másik két pályázó elnyerte a jegyzői diplomát, a Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán elnöklése alatt működő bizottság előtt adott feleleteik alapján, s így a legújabb két jegyző Biró Aladár és Horváth János.

— Ügyvédi kamaránkból. Az aradi ügyvédi kamara közölni teszi, hogy dr. Holländer Samu aradi ügyvéd a kamara lajstromába folytatolag felvétellett. Kresztics Döme aradi ügyvéd ismeretlen helyre történt elköltözése folytán a kamara lajstromából kitörölletett.

— Hol szervezkedik a nemzeti párt? A pponyi Albert gróf kassai vendégszereplése után azt irták a fővárosi ellenzéki lapok, hogy Apponyi legközelebb a délvidéken, Aradon is megkezdi kertes akcióját. De hirtelen más gondolatok a legközelebbi számokban erre a szélre Teme s v á r t jelölték ki, mintán tisztába jöttek azzal, hogy Aradon nemzeti párt egyáltalán nincs. Másnap ismét azt jelentették, hogy Apponyi Versecze, mint a délvidéki nemzeti párt központját fogja boldogítani látogatásával. Legújabbban azt a hirt hozták az ellenzéki lapok, hogy sem Arad, sem Temesvár, sem Versecz, hanem Nagybecskerek a világ közepe, azaz: a délvidéki nemzeti párt központja és Apponyi oda fogja áttenni működésének súlypontját. Ez a bizonytalanság jellemzi leginkább mennyire elvesztette maga alól a talajt a nemzeti párt a délvidéken.

— Az aradi hírlapírók és írók köre vasárnap, f. hó 24-én délután 2 órakor tartja meg rendkívüli közgyűlését, melynek tárgysorozata: 1. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. A megüresedett tisztviselői állások betöltése. 3. Netaláni indítványok. A tagokat a kör helyiségében megtartandó közgyűlésre ez uton is meghívja Brankovics György elnök, Hrabovszky Lajos titkár.

— Az első fagy. Immár a tizenkettedik napja, hogy a télelő hivatalosan kezdetét vette, de tényleg csak a tegnapi nap volt olyan, mint amelyik a hivatalos ozim mellett fagyot is hozott. Fényes szuzmára szálaival vakító fehér der lepte el tegnap a házak tetőit s a keményre fagyott földet. Az első fagy az idei téli szezonban, mely merev hidegséget az egész nap folyamán keresztül megtartotta. A mindenütt homályosra befutott ablaküvegek sarkain már gyökeret vertek itt-ott a tél bízár jégvirágai s a korzón már hallani lehetett a tél kísértő, sablon-kifejezését: „Jaj de hideg van.”

— Lőárverés Mezőhegyesen. A mezőhegyesi menesparancsnokság értesíti lapunkat, hogy ott f. hó 24-én, vasárnap délelőtt 9 órakor három ló kerül árverés alá. Az érdeklődő gazdák figyelmét e körülményre itt is felhívjuk.

— Apostások új egyenruhája. A budapesti posta- és táviró-igazgatóság tegnap kezdte meg a postaszolgák és levélhordók új téli egyenruhájának kiosztását. Az új téli egyenruha, amely a csendőrhöz hasonló, sokkal csinosabb és jobbminőségű az eddiginél, azonkívül praktikusabb is. A levélhordók köpönyeg helyett rövid bekecs fele téli kabátot kaptak, míg a többi postaszolgák az eddigi hosszú köpönyegüket tartják meg, de sokkal jobb posztóból. A kocsi-sok szintén új egyenruhát kapnak, amely azonkívül, hogy csinosabb és jobb az eddiginél, teljesen magyaros jellegű.

— Végzetes sors. Ezen ozim alatt közölte a napokban egyik aradi lap azt a hirt, hogy Reinitz Anna, a helybeli izraelita leányiskola tanítónője Budapesten végzetes balesetnek áldozata lön. — Hiteles forrásból nyert értesülésünk alapján közölhetjük, hogy Reinitz k. a. már teljesen jól érzi magát és nemsokára elfoglalhatja hivatalát. A tanítónő vigasztalására szolgáljon azon hit, hogy kinek halálhírért költik, rendszerint magas életkort ér el.

— Wlassics miniszter diszpolgársága. Egy napon két tekintélyes magyar város választotta meg diszpolgárává Wlassics Gyula kultuszminisztert, elismerésül annak az áldásos tevékenységnek, a melyet a miniszter a magyar közművelődés ügyének fejlesztése körül tanusít.

Veszprémből jelentik, hogy a város tegnap tartott rendkívüli közgyűlésén Wlassics Gyula kultuszminisztert csaknem egyhangulag, nagy lelkesedéssel diszpolgárává választotta. A diszpolgári oklevelet Kovács Imre polgármester vezetése alatt Ruttner Sándor, Takács Adám, Véghely Dezső kir. tanácsos, dr. Purghy Sándor, dr. Óváry Ferencz orsz. képvis., Rosenthal Nándor, Kleitnár Ferencz és Szabó Imre orsz. képviselő fogják átnyújtani. Az indítvány ellen, a melyet Szabó Imre indokolt, csupán dr. Rédey Gyula kanonok szólalt fel, a szavazásnál azonban több mint száz bizottsági tag közül hatodmagával maradt. Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert Beregszász város közönsége diszpolgárává választotta. Az erről szóló diszoklevelet tegnap adta át a miniszternek a város küldöttsége, a melynek tagjai Buzáth Kamill polgármester, Uray Imre országgy. képviselő, Wargha Sándor főügyész, Benda Kálmán ügyvéd, Kallós Tivadar ev. ref. lelkész és Matkovszky Béla voltak. Buzáth polgármester Wlassicsot mint a szabad eszmék bajnokát s a magyar közoktatásügy ujjáteremtőjét üdvözölte. A miniszter válaszában örömet fejezte ki, hogy Beregszász közönsége iskolai czélokra annyi áldozatot hozott s hangsúlyozta, hogy a magyar közművelődés terjesztése körül a hazai északi határain fekvő városoknak magas szociális feladatai vannak.

— Mintaszerű tanfelügyelő. Romániának Neamc nevű megyéjében — mint írják — egy Mardarescu nevű erdélyi származású tanfelügyelő volt alkalmazva, a kit legutóbb fegyelmi vizsgálat alá kellett fogni az általa elkövetett számos visszaélés miatt. A vizsgálat eredménye a következő jeles dolgokat állapította meg a mintaszerű tanfelügyelőről: 1. Kötelezte a tanítókat, hogy minden évben részt adjanak neki ama gabonából, a mely a népoktatási törvény által számukra biztosított községi földön termelt. Azután minden tanító, vagy tanítónő, a ki előtte valami ügyben megjelenik, hozzon egy tyukot, egy csirkét és egy tojást. 2. Minden tanító vagy tanítónő, a ki szabadságot kér, adjon neki egy 50—60 frankról szóló váltót, mert különben a kért szabadságot nem kapja meg. 3. Ha egy tanítót vagy tanítónőt a kormány az ő ajánlatára kerületébe kinevez, az tartozik az első két havi fizetését neki átengedni. Ezenkívül konstata a vizsgálat, hogy a tanfelügyelő ur bár nős ember, de azért egy leányiskola igazgatójával vadházasságban él. Szóval, mint a jeles tanfelügyelő ur példája bizonyítja, Kelet-Belgiumban valóságos ázsiai állapotok uralkodnak a közoktatásügyi adminisztráció terén.

— „Anyám ne, anyám ne!” A bécsi Dunacsatorna partján tegnap este megrázó jelenet játszódott le. A csatorna közelében levő utcán egy ott lakó kereskedő rémült sikoltásokat hallott a csatorna felől. Rögtön a hang iránya felé futott és látta, hogy a parton egy szokog leánygyermek görcsösen kapaszkodik a mellette levő nő ruháiba és kétségbeesetten kiáltozott:
 — Anyám ne! Anyám ne!
 A kereskedő odarohant az asszonyhoz és visszatartotta attól a lépéstől, a melyet csak gyermeke kétségbeesett sirása miatt nem volt leike megtenni. Az asszony elbeszélte megmentőjének, hogy Gerhards, a nevű pénz-üggyőri fővigyázó neje és férjének durvaságai miatt akart megválni az élettől. Csak a kis leánynak és a kereskedőnek kérései tudták rávenni az elkeseredett asszonyt, hogy visszatérjen férjéhez.

— Egy színész házaspár tragédiája. A londoni színészárságban nagy szomorúságot keltett az a hír, hogy Reselle Amy, az angol színészvilág egykori kedvence, a ki néhány évvel ezelőtt egy kollégájához ment nőül, Új-dél-Walesbe költözött s férjével együtt öngyilkossá lett. A szerencsétlen házaspár Ausztráliában nagyon üldözötte a balsors. Nehány héttel ezelőtt, kétségbeesve a végzettől reájok mért csapások súlya alatt, a férj mr. Arthur Dacre agyonlőtte magát. A férj utolsó kívánságának engedve, néhány perczozel a férj halála után az asszony borotválva átmeteszette gégejét. Az öngyilkos művészpár csupán egy levelet hagyott hátra Mr. Clement Scottnak, a londoni „Daily Telegraph” szini kritikusanak, a ki esztendőkkal ezelőtt a fiatal színésznőben a nagy tehetséget felte-
 dezve, bírálatával az angol főváros elsőrangú művésznőinek sorába emelte.

GYÁSZROVAT.

† Özv. Szentmártony Béláné elhunytáról részvevettel vettük az alábbi gyászlapot: Özv. Breitmeyer Józsefné a maga, valamint alul-

irott gyermekei és rokonai nevében is tájdomlótól megtört szívvel tudatja felejtethetetlen szeretett leánya, édesanyja, illetve testvér és rokon Özv. Szentmártony Bélánénak, folyó évi november hó 21-én, reggeli egynegyed 10 órakor, a halotti szentségek felvétele után, élete 41-iki évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott hült tetemei f. évi november hó 22-én d. u. 3 órakor fognak Lipót-utca 12/a sz. a házból a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 23-án d. e. 9 órakor fog a feltámadás örök reményében a ft. Minorita-atyák templomában az egek Urának bemutatni. Nyugodjék békében! Arad, 1895 november 21-én. Szentmártony Ilona, özv. Bobonka Jánosné szül. Szentmártony Laura, Szentmártony Irén, Szentmártony Ella, mint gyermekei. Breitmeyer Adolf, özv. Kónya Józsefné szül. Breitmeyer Adél, Dimitrovits Alfrédné szül. Breitmeyer Albina, Breitmeyer Gizella, mint testvérei. Dimitrovits Alfréd, Thiesz Hermína férjezett Breitmeyer Adolfné, Péterffy Lajos és neje Szentmártony Borbála, mint sógor, illetve sógornői.

Aradi Millenniumi Naptár.

Már a legközelebbi napokban megjelenik a fenti cím alatt egy nagyszabású munka, melyet Szöllősi István és Vass Géza szerkesztettek, több szakíró közreműködésével. A millenniumi évre Aradot és környékét tetőtől talpig bemutatja ez a naptár, a mely rég érezhető hiányt van hivatva pótolni, a mennyiben minden tekintetben megbízható és pontos adatokat nyújt. A naptár 15 nagy ívből fog állani a elegans kiállításban jelenik meg. Tájékoztatásul itt közöljük a naptár tartalomjegyzékét:

Törvény szerinti bélyegfokozat. Törvénykezési szünnapok. A felsőges uralkodóház. Naptári rész. Hirdetések. Arad hivatása, Rákosi Jenőtől. Madártávlatból. Ábrai Lajostól. Arad földje, Molnár Gézától. Arad levegője, dr. Posgay Lajostól. Arad népessége, Szondy Bélától. Arad építése, Weill Józseftől. Aradi séta, Porzó-tól (dr. Ágai Adolf). Almokról Sas Edétől. Szabadság világa, Szöllősi Zsigmond-tól. Arad kereskedelme, E. Illés Lászlótól. Arad kereskedői. Kereskedők egyesületi élete, Kalmár Gyulától. Aradi kereskedelmi és iparkamara. Letűnt régi dícsőség, Zaráy Ödöntől. Arad ipara, Kiss Ferencztől. Arad iparossai. Gyáripár. Pénzpiacunk. Biztosító intézeteink. Gazdasági munkaviszonyaink, Hirschmann Vilmostól. Arad-Hegyalja bortermelése, Pókász Imrétől. Erdészettünk, Baranghy Sándortól. A kincstári palota hivatalai. M. kir. fővámvivatal. Posta, távirda, telefon. Vasutaink, Boros Benitől. M. kir. államvasutak üzemeltetése. Aradi és csanádi egyesült vasutak. Vallásfelekezetek. Róm. katolikusok. Az aradi ev. ref. egyház, Csécsi Imrétől. Az aradi ág. hitv. ev. egyház Frint Lajostól. A zsidó hitközség. Nemzetiségi felekezetek. Nazárenusok. Baptisták. Aradmegyében, Herz Bernáttól. A lyczeum, Kara Győzőtől. Állami tanítóképző intézet. Arad közszéki iskolái, Brusch Alajostól. Kereskedőképzés. Iparosképzés. Felekezeti iskolák. Aradmegyei tanítói. Egészségügy. Mérnökök. Igazságszolgáltatás. Ügyvédek. Aradi kir. közigazgatási kamara. Közművelődési egyesületeink, Somogyi Gyulától. Hírlapirodalom, Brankovics Györgytől. Színház. Arad zenei élete, Mácsai Mátyástól. Sport, Matusik Mártontól. Arad jótékonyasága, Kovács Vincsétől. Öreg honvédek. A tűzoltók. A mulató Arad, Hrabovszky Lajostól. Politikai élet Aradon, Tolnay János dr.-tól. Arad közigazgatása. A város tisztikara. A mi parlamentünk. A város szakbizottságai. Arad város virilistái. Aradmegye közigazgatása, Kosszka Mihálytól. A megye tisztikara. A megye szakbizottságai. Aradmegye virilistái. Állami anyakönyvvezetés. Arad városában. Aradmegyében. Aradmegye jegyzői kara. Az aradi helyőrség. A millenniumi kiállítás, Kálnoki Izidortól. A millenniumi kiállítás aradi bizottsága. A mi kiállításaink. Vidék. Új-Arad. Vinga. Lippa. Csanádmegye. Makó város. Battonya, Mezőhegyes. Békésmegye. Déva. Országos vásárok. Igazítások.

Az „Aradi Millenniumi Naptár” már a jövő hét elején kapható lesz. Az ára 1. ft.

Az előfizetők szintén a jövő hét elején kapják kézhez.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Péntek (november 22.) Házaság rokkantjai, vigjáték.

Szombat (november 23.) Hunyady László, opera.

Vasárnap (november 24.) Délután: Szegény Jonathán, operetta. Este: A párisi rongyászdó, dráma.

* A vidéki színészet csődje. A dolog kezd komoly szint ölteni; a vidéki színészetre csakugyan nagyon válságos idők várnak a kiállítás idejére. Nemesak Makó Lajos gondol arra, hogy társulatát szélnek eresztia téli idényre, de Dobó, Halmai, Leszkay, Tiszai és mások is foglalkoznak ez eszmével. A zavart növeli, hogy egy csomó színház direktorsága füresedésbe jön és míg ezek sorsa el nem dől, az igazgatók nem merik szervezni társulataikat. Ditrói a vigszínházhoz kerül és most a kolozvári színházért vetélkednek. Méssáros Kálmán volt színházi titkár, Megyeri Dezső színész és Tiszai Dezső. A debreczeni színházért különösen Komjáthy János és Csóka Sándor versenyez. Előbbinek több az esélye, és ha ő kerül Debreczenbe, a győri színészet jut árvaságra. — Aztán meg a sopron-felérvári színházaknak sincs még direktoruk. Szabadka és Miskolc színházainak sorsa is bizonytalan. A jövő évi szezonra már a nagyváradi, kecskeméti és a kaszai színház is kombinációba kerül. És a színházak sokasága dacára, eddig csak az a biztos, hogy Makó télen Szegeden lesz, Somogyi pedig Pécsen. Krecsányi megtartja Pozsonyt, aztán Budára megy, és Feid is szerződött színészeit. Különben pedig a vidéki színészek már-már kétségbeesnek; hasztalan fordulnak a „központ”-hoz és a magánügynökséghez, a direktorok nem mernek szerződöttni. A színészeti egyesület szabályai ezuttal talán be fognak válni. — Az igazgatók e szabályok szerint kötelesek egész éven át együtt tartani a társulatot. — És a ki ezt a kötelezettséget megszegi, nem számíthat jövőre igazgatói engedélyre.

* Millenniumi történet. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő Magyar nemzet története című tíz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) az imént megjelent 45. és 46. füzetével a harmadik kötet folytatása rövid időre megszakítottatott a mennyiben 47. és 48. füzetek a félben maradt második kötet folytatását képezik. Az Athenaeum r. társaság azonban akként intézkedett, hogy úgy a második, mint a harmadik kötet rövid pár hónap alatt teljes befejezést nyerjen. Ezekben a második kötethez tartozó füzetekben Marozali Henrik egyet, tanár III. Béla uralkodásának és családi összeköttetéseknek ismertetésével veszi fel az Árpád-házi királyok történelmének megszakított fonalát és a következő V. fejezetben Halics elfoglalását és a kereszties hadjáratok történetét ismerteti. A IV. könyv „A rendi alkotmány kezdete” címet viseli és Magyarország állami, társadalmi és gazdasági életének új korszakába vezet bennünket, leírva Imre király és Endre herceg életét, valamint a magyar állam területének a Balkán felé terjeszkedését; tüzetesen ismertetve az akkori belső állapotokat, birtokviszonyokat, a rabszolgák helyzetét stb. Ezekhez a füzetekhez, a melyeknek szövege is igen érdekes, pompásan sikerült műmellékletek vannak csatolva. Így a 47. füzetben van csatolva a budai várkapolnában őrzött „Szent István jobbja ereklyetartójának” bámulatos tökéletességgel előállított színes fénynyomata és a XIII. század legfontosabb okmányának, melyben „1290. augusztus 31-én Habsburgi Rudolf Magyarországot fának Albertnek adományozza,” sikerült hasonmása szövegolvassal és magyar fordítással. A 48-ik füzetben a dézsei unitárius templom XIII. századbeli falfestményének „Szent László párbaja a kun vitézzel” színes másolata van csatolva remek kiállításban. Ugyancsak itt találjuk „III. Béla és hitvese sírjában talált királyi jelvények” fényképét. Az egyes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 ft. 60

kr., félévre (24 füzet) 7 ft. 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Megemlítjük itt, hogy a már befejezett első kötethez 1 ft. 40 kr-ért rendkívül díszes, dusan aranyozott és tartós bekötési táblák rendelhetők meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A gondatlanság áldozata. A szülői gondatlanság áldozata lett Ilincsa Tódor ke-reki lakosnak alig másfél éves gyermeke. A dolog úgy történt, hogy Ilinczát fegyvergyakorlatra hívták be, a felesége pedig el volt foglalva házi teendőivel, úgy hogy nem vigyázhatott gyermekeire, kik közül a kisebbik a kut mellé csuszott, hol egy dézsa víz állott. A gyermek eleinte maszatolt körülötte, míg végre beleesett. Mire észrevették már meg volt halva. Az aradi kir. törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és a vádlottat — az enyhítő körülmények figyelembe vételével — felmentette. — Az ügyész az ítéletben megnyugodott.

TÁVIRATOK.

A harmadik évnegyed mérlege.

Budapest, nov. 21. (Saj. tud. táv.) A folyó év harmadik negyedére vonatkozó állami kiadásokról és bevételekről szóló kimutatás szerint a mérleg 5,806.519 forinttal kedvezőtlenebb mint a múlt év hasonló időszakában, amit részben az egyenes adók bevételeinek a kedvezőtlen gazdasági viszonyokból eredő csökkenése, részben ama körülmény magyaráz meg, hogy az 1895. évre előirányzott kiadások az 1894. évi előirányzatot kerek 31 és fél millióval haladják meg. A f. év első három negyedének összeredménye azonban általában még mindig kedvezőbb, mint a múlt év megfelelő időszakának összeredménye.

A bán Budapesten.

Budapest, nov. 21. (Saját tud. táv.) Khuen-Héderváry gróf, horvát bán, hosszabb tartózkodásra ma ideérkezett.

A Berzeviczy-Kacziányi párbaj.

Budapest, november 21. (Saj. tud. táv.) Berzeviczy Albert képviselő ma pisztolypárbajt vívott Kacziányi Géza hírlapíróval a „Hazánkban” megjelent cikk miatt 30 lépésről. A megengedett 5—5 lépés avancet mindkét fél igénybe vette, és 20 lépésről lóttek egymásra. Egyik lövés sem talált.

Egy tudós öngyilkossága.

Budapest, november 21. (Saj. tud. táv.) Szamota István muzeumi segédőr, tudós nyelvész, 28 éves, völegény, ma öngyilkossá lett. Az öngyilkosság feltűnést és mély részvétet idézett elő.

A tőzsde.

Budapest, november 21. (Saj. tud. táv.) A tőzsdén délnél erős baisse volt, de este a nyugalom némileg helyreállott.

Összeomlott állvány.

Budapest, nov. 21. (Saj. tud. táv.) A Csengeri-utczában egy épületállvány összeomlott és 30 munkást eltemetett. — Egy ember meghalt, 10 ember pedig súlyos sérülést szenvedett.

A nógrádmegyei bizottsági tagok választása.

Budapest, november 21. (Saj. tud. táv.) Tegnap folyt le a nógrádmegyei bizott-

sági tagok megválasztása és daczára annak, hogy a korteskedő káplánok éjnek idején prédikáltak és megeskették a hivatást, azért mégis liberális többség, a multkorinál is nagyobb liberális többség került ki az urnából.

Hock beszédének epilógusa.

Budapest, november 21. (Saj. tud. táv.) Hock János tegnapi beszédét, a mely ríktó színekkel rajzolta ki az ő pártjára nézve kedvező szabadelvű párti kormányzatot és ostarozta a közérkölcset, és kritikával kommentálta a »Pesti Napló« mai száma. Az éles kritika élénk feltűnést keltett parlamenti körökben, annyi-val is inkább, mert parlamenti beszédre ilyen visszhangot idáig még nem hallottunk. Es lesve-lesik, hogy ennek a támadásnak mi lesz a vége? Pap ember duellálni nem duellálhat, az bizonyos. Akkor pedig csak két út van még hátra: hírlapi polémia, vagy pedig esküdtszéki följelentés. Hogy Hock a két út közül melyiket választja, azt ez idő szerint még nem lehet tudni. Kiderül azonban leg hamarabb, mert szó nélküla »Pesti Napló« kritikája aligha marad.

Ítélet a Takáts-pörben.

Budapest, november 21. (Saj. tud. táv.) Az alkotmány-utczai törvényház nagyterme ma ismét zsufolásig megtelt. Amikor Takáts Zoltánt két fegyveres őrközött bekisérték, olyan feszült várakozás támadt, mint valami kivégzésnél.

Az elnök ezután kihirdette az ítéletet: mely szerint Takáts Zoltánt a törvényszék a sikkasztásban részes felbujtásért 5 évi börtönre és 5 évi hivatalvesztésre ítélte. Az indokolás rendkívül lesújtó, mert hangsúlyozza, hogy Takáts nagyfoku elvetemültséget, hazudozást, aljasságot tanusított. A perveczítást, melynek alávalóságát magára vállalta Takáts csak azért, hogy a büntetéstől megmeneküljön, az orvosok megczáfolták. A sikkasztásban való részességet, a felbujtást bebizonyítottak lehet tekinteni, annyival inkább, mert Takáts elvetemültségénél fogva föl sem tételezhető, hogy merő jószívűségből segített volna sikkasztó ismerősein. A vizsgálati fogságot az ítélet Takáts büntetésébe bele nem számította.

Takáts né a törvényszék orgazdaságért 1 évi börtönre ítélte.

Berecz Antalra a törvényszék a perujításnak helyt nem ad, de nyitva hagyja neki azt, hogy ha ügyét arra alkalmasnak tartja, terjessze királyi kegyelem elé. Ez ítélet indokolása kiemeli, hogy Bereczet abban, hogy Takátsot a bűnösségért följelentette, semmi töredelmesség nem vezette, mert erre csupán azért szánta el magát, mivel az el-sikkasztott pénzt Takátsól visszkapni már nem remélhette.

Az elnök a hosszú indokolás föl-sorolása után, mely alatt a tárgyaló terem ajtai be voltak csukva, megkérdezte a vádlottakat, hogy megnyugodnak-e az ítéletben.

Takáts Zoltán: Főlebbezek, mert ártatlannak érzem magam.

Takáts né: Főlebbezek mert ártatlannak érzem magam.

Berecz Antal: Főlebbezek.

Az ügyész az ítéletben megnyugodott.

Takátsot és anyját azonnal levezették a börtönbe.

A közönség a legteljesebb nyugalommal hallgatta meg az ítéletet és a kihirdetés után zajtalanul oszlott szét.

Nyomdász sztrájk.

Budapest, november 21. (Saj. tud. táv.) Erősen szervezett nyomdász sztrájk készül, mely állítólag hétfőn tör ki.

Erdekes közgyűlési határozat.

Szeged, nov. 21. (Saj. tud. távirata.) A mai városi közgyűlésen elhatározták, hogy Munkácsy »Honfoglalás«-ának vázlatát 25.000 frtért megvásárolják.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti árú és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog országjelentése. —

Budapest, november 21.

Gabonaüzlet: Buzát magyengén kínáltak, a vételkedv jó volt az irányzat megszilárdult. Elkelt 20000 mm. néhány krral magasabb áron.

	mmassa	kilogramm	frt
Tiszavidéki	500	81.	7.17 ¹ / ₂
"	500	81.	7.15
"	400	81.	7.15
"	800	80.	7.17 ¹ / ₂
"	100	80.	7.10
"	200	80.	6.77 ¹ / ₂
"	400	80.	7.10
"	200	79.	3.90
"	200	79.	7.02 ¹ / ₂
"	200	77.	6.82 ¹ / ₂
"	100	77.	6.85
Bánáti	2600	78.	6.95
"	1600	78.	6.97 ¹ / ₂
Bácskai	2000	78.	6.97 ¹ / ₂
"	8000	77.	7.—
"	1800	77.	6.97 ¹ / ₂
Zab	100		6.80
"	230		6.52 ¹ / ₂
"	150		6.45
"	100		6.40

Határidőüzlet: Amerikából csaknem változatlan árfolyamokat jelentettek nálunk változatlanul indult az üzlet búzában és tengeriben a tekintettel az igen gyenge üzletmenetre ugy is sárultak.

Zárul 12 órakor:

Ossi buza	6.54—6.55
Buza május—juniusra	6.99—7.—
Tavasszi rozs	6.38—6.40
Ossi rozs	6.15—6.25
Tengeri május—juniusra	4.55—4.56
Tengeri július—augusztusra	5.93—5.94
Tavasszi zab	6.28—6.25
Ossi zab	5.80—5.90
Repose	10.85—10.90

Külföld: New-York: búzára $\frac{1}{8}$ —tengerire $\frac{1}{8}$ —alacsonyabb. Chicago: búzára $\frac{1}{8}$ —, tengerire $\frac{1}{4}$ —alacsonyabb. Páris és London csendes, Liverpool tartott.

Értéktőzsde: Rendkívül lánghán indult az üzlet a külföldi executatiókra rárlatig 5 frttal estek papírjaink.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	362.—
Magyar hitelrészvény	432.—
Osztrák államvasut	349.—
Rima-Murányi	354.—
Lombard	98.—

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi november hó 20-án. Hízott sertés árak: 1. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-on felüli súlyban) —, krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) —, krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kg-on felüli súlyban) 54.—55. krig. Fiatal közép (pkint 251—320 krig súlyban) 54.—55. krig. Fiatal könnyű (pkint 250 krig. terjedő súlyban) 54.—55. krig. 2. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kg-on felüli súlyban) —, krig. — Közép (pkint 220—280 krig. súlyban) —, krig. — Könnyű (pkint 220 krig. terjedő terjedő súlyban krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg-on felüli súlyban) 55.—56. krig. Közép (pkint 220—260 krig. súlyban) 55.—56. krig. — Könnyű pákint 220 krig. terjedő súlyban) 54.—55. krig. — Sertésállomány 1895. nov. hó 18-án volt készlet 3938 darab. 1895. november hó 19-én felhajtott: 58 darab. 1895. november 19-én elszállított: 297 db. 1895. november 20-án maradt készletben 8694 darab. A hízottsertés üzletirányzata: Változatlan.

S z e s z ü z l e t.

— November 21. —

Mai jegységeink: Készáru nagyban nyers szesz 51 forint — krajczár, kicsinyben 51 forint 50 krajczár hordó nélkül, per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabonátőzsde.

— Az »Aradi Közlöny« távirati tudósítása. —

Budapest, november 21. d. u. óra.

Buza bányási új	6.65—7.05
Buza tiszavidéki	6.70—7.15
Buza pestvidéki	6.65—7.05
Buza fejezmegyei	6.65—7.05
Buza bácskai	6.75—7.20
Rozs új, elsőrendű	6.35—8.40
Rozs új, másodrendű	6.30—6.35
Arpa takarmány	5.—5.20
Arpa égetni való	5.50—6.50
Arpa sörfőzdei	6.80—8.—
Zab	6.25—6.65
Tengeri bányási	—
Tengeri másnév	5.10—5.25
Káposzta-repose bányási	—
Kóles	5.40—5.75
Buza márczius—április	6.98—6.99
Buza szeptember—október	—
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	6.38—6.40
Tengeri május—június	4.55—4.56
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	—
Zab márczius—április	6.23—6.26
Zab szeptember—október	—
Káposzta-repose augusztus—szeptember 1894.	10.85—10.90

Aradvárosi

Évadbérlet
56. szám.

színház.

Évadbérlet
56. szám.

Pénteken, 1895. november 22-én

A házasság rokkantjai.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Dumanoir és Lafargue. Magyarosította: Feleki Miklós.

SZEMÉLYEK:

Páváné, özvegy	Bácané.
Irma, leánya	Novák Irén.
Lombai Feri	Tempa K.
Lombainé, Páváné rokona	Doll Emma.
Székházi Pali	Gál Gyula.
Vidor Náci, jó barátja	Balassa J.
Kákabél, a házasság rokkantja	Rónaszéki.
Pitypoty, a házasság rokkantja	Szendrei M.
Sárkány, a házasság rokkantja	Forias Pista.

Kezdete 7 órakor.

IDEGENEK NEVSORA.

— November 21. —

Fehér kereszt szálloda: Sterzing Amanda magánzó, T. mesvár. Henni Sebestyén lelkész, Makó. Kollariog István kereskedő, Temesvár.

Náder szálloda: Schlosinger Jakab kereskedő, Szabadra. Jaulus: Lajos gyáros, Budapest.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Versenyképes, jó munkáért kiállítási nagy- és ezüst érem Arad-Temesvár.

Berlini legmagasabb kitüntetés művészeti munkáért: Díszoklevél és aranyérem kereszttel.

Legszebb és legkedvesebb

karácsonyi és újévi ajándék egy élethű szép fénykép,

melyeket mindenféle minőségben, ugymint albinin, platin, chlor, bronzozüst és szénnyomatu papirokra, a legkisebb képtől egész életnagyságig:

Gyermek-fölvételekre külön egész új berendezés csinos kiállítással készül.

Klapok Alajos

Arad legnagyobb és legjobb névnek örvendő fényképészeti műtermében.

Templom-utoza, Minorita-palota-udvarában jobbra.

Kérem üzletemet más czéggel össze nem téveszteni.

23507/1895.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnak 81765/95. sz. a. kelt rendelete alapján közhirre tesszük, hogy a salzburgi cs. k. tartományi kormány f. évi október hó 17-én 11951. sz. a. kelt hirdetményeivel szavasmarháknak, juhoknak és kecskéknak Magyarország egész területéről Salzburgba való bevitelét a ragados száj és körömfájás behurczolásának veszélye miatt megtiltotta.

A vasuton eszkezlendő közvetlen átvitel azonban továbbra is megvan engedve.

A magyarországi sertések bevitele tekintetében 44706 számú illetve az ennek potlására kiadott rendeletek irányadok.

Aradon, 1895. évi október hó 30.

A városi tanács.

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetőség Szeged

25810/III. — 95. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége a saját központi hivatalaiban, továbbá a temesvári és eszéki forgalmi főnökségek alá tartozó vonalak területén levő állomások, fűtőházak, osztálymérnökségek, műhelyek és szerelvények hivatalos helyeiben használatban lévő összes szolgálati óráknak a személyzet magán tulajdonát képező zsebórák kivételével: 1896. év január 1-től számítható három éven át való jókarban tartása, szabályozása és javítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A fenti üzletvezetőség területéhez tartozó vonalak a következők: Szeged-Szegedrókusi, Szeged-orsovai, Temesvár-báziási, Jassenovainai, Valkány-varjasi, Temesvár N.-sz.-miklósi, Vojtek-német-bogszáni, Verseck-kubini, Zsebelybókai, Szeged-Rókus-szabadkai-Szabadka-Dálya-bródi, Dálya-villanyi, Horgos-ó-becsei, Szabadkazentai, Baja-Zombor-ujvidéki, India-vinkovczi, Rumavrdniki, Vinkovci-brékai, Str.-Vrpolje-samaci, Eszék-uj, Kapella batrinai és Pleternica-pozsegi vonalak.

Pályázni kívának felhívni, hogy 50 krajczáros bélyeggel ellátott, lepecsételt borítékban zárt ajánlataikat következő címzettel: «Ajánlat a pályázók jó karban tartása-szabályozása és javítására» A m. kir. államvasutak üzletvezetőségének. «Szegeden» folyó évi december hó 10-ére déli 12 óráig a m. kir. államvasutak üzletvezetőségéhez az I. osztálynál nyújtsák be vagy oda küldjék be.

Ajánlattevők tartoznak legkésőbb folyó évi december hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál 300, azaz háromszáz forint bántpénzt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letéteményezni.

Az ajánlatban az óvadékban megtörtént letétele megemlítendő, de az arról nyert letéti-jegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb utolsó- és a névértékét meg nem haladó-napi árfolyam szerint értékelhetők.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

A szerződési feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A fennebbi feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező-ajánlatok továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek és végül azok, melyekre nézve az előirt bántpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott ár, szabadon választhasson.

Szeged, 1895. november hó 13-án.

Az üzletvezetőség.

„ARADI LOUVRE“
férfi-divat, cipő és kalap-raktár
Aradon,
Andrássy-tér 17. sz.

Figyelmeztetés!

A téli idény beálltával van szerencsém

férfi-divat, cipő- és kalap nagy raktáramat

a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlani.

Kiváló tisztelettel

Márkus Lajos,

Andrássy-tér 17.

1217

Árjegyzéki kivonat:

női czugos cipők 2.80, 3.—, 3.50, 4.—.
férfi czugos cipők 2.80, 3.—, 3.50, 4.—, 4.50.
férfi kemény kalapok 1.80, 2.—, 2.50, 3.—, 3.50.
férfi puha kalapok 1.—, 1.20, 1.50, 1.80, 2.—.
férfi sapkák Kranner, Plüsch, Sealskin, Biber, Asztrachan minőség szerint —.80, 1.—, 1.50, 2.—, 10.— frtig.
továbbá keztyűk, harisnyák, ingek, nyakkendők, esőernyők, gummi köpönyegek, plüsch takarók stb.

olcsó gyári árban!

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyú, felbőgös, hasmenés, gyomorgörög, teleleget, nyálkakiválasztás, sárgaság, emésztés és hányás, gyomorgörög szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorvadásoknál.

Említett bajoknál a **Maria-czelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Maria-czelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Aradon: **Ring Lajos, Kiss István, Schäffer és Földes Kelemen** urak gyógyszerháza.
Buttyiban: **Tomcsányi L.** ur gyógyszerháza.
Körösbányán: **Schisegyi Károly** ur gyógyszerháza.
Új Szt.-Annán: **Felátár Ad.** és **Vargassy János** urak gyógyszerháza. 34 5-13

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az 8 világrészben el van torjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszor — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppeje. Bármely fogfájást azonnala megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szeplők, pattanások és májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valódító kaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinceszéből. Ára 1 üvegnek 8 és frt.

Ménési aszúbor. Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor. 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin- és vasoxyd-tartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengali tüzek. Füst és szag nélkül, vörösfekete és sárga színben. Egy kl 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-égető, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsam. 1/2 mérfolyott kezét vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szor. Mindenféle meghűlésből eredt rheumás és csuszos fájdalmak ellenigen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

U yancsak ezen gyógyszerháza minden vegyvizsgálatra megbízásuk elfogadjatnak és lelkiismeretesen teljesítenek. 495—

24930/1895.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. tv.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi 4-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi 4-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben netalán régibb ipartestület, di, egyházi adó, illeték vizszabályozási költség, hadmentességi-díj és út-adó tartozásaikat **azonnal** fizessék be; mert ellenkező esetben a régibb di- és adótartozásaik azonnal, a f. év 4-ik adórészlet pedig október hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás után s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy a 4-ik adórészletre nézve november hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a mennyiben ennek daczára az adó, hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítható 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1895. november hó 15.

A városi tanács.

Uj confectio üzlet!

A nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe!

Értesítjük mély tisztelettel a nagyérdemű aradi, úgy mint a vidéki mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy a mai kor minden igényeinek megfelelő

női divat és confectio üzletet mellékelve női ruha készítési vállalattal megnyitottuk.

Nálunk készen kapható, valamint mérték szerint megrendelhető a legfinomabb, az összes női szükségletekben létező úgy felső, valamint kimenő női ruhák a legjutányosabb árak mellett kaphatók és megrendelhetők, egymint:

gallérok, kepek, mantillok, bundák és szörme árak

a legelső párisi, bécsi és berlini modellek szerint.

Vidéki megrendeléseket pontosan mérték szerint eszközölünk.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását kérve maradtunk

1203

kitünő tisztelettel

Rotschild és Klein.

Arad, Vörösmarty-utca. 2. sz. a.

Dr. Darányi-fele ház.

NAGY MENNYISÉGU
IZLÉSES, DIVATOS
KÖRZETEKREI ÉS BETŰRAJOKKAL
VAN
FELSZERELVE.

MŰVEKET, ÁRLEGYZEKEKET,
FALRABASZOKAT, FŐLEG
DISZMUNKAKAT
A LEGJUTÁNYOSABB
ÁRAK MELLETT KÉSZIT.

KÖNYVKÖTÉSZE
ÉS
PAPIRZACSKÓ-GYÁR.

TELEFON SZÁM 151.

TELEFON SZÁM 151.

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Aradi és csanádi egys. vasutak palotájában. József főherczeg-út 22. szám.

KÖNYVNYOMDA
ÉS
BETŰ-TÖMÖNTÖDE.

KÖNYVKÖTÉSZE
NAGY SÜLYT FEKTET
KÖLÖNFÉLE
DISZMUNKAKAT
KÉSZÍTÉSÉRE.

GÁZERŐRE
BERENDEZETT
8 NAGY ÉS 1 AMERIKAI
GYORSSAJTÓ.